

Kl. 9.15-10.00

Att kunna se det dolda - Ett pedagogiskt upplägg för lärandemålet
våld i nära relation för blivande sjuksköterskor och distriktssköterskor på
Högskolan i Gävle. Iréne Hylander, Maria Radeskog och Fanny Svartling,

Fråga:

Har ni något lärandemål kopplat till förklaringar på samhällsnivån- dvs vad det finns för
förklaringar på samhällsnivån kring förekomsten av våld i nära relationer ? risk och
skyddsfaktorer kring detta?

Svar:

DSK: Det finns innehåll under lärandemål i kurs 1 gällande folkhälsa och folkhälsoproblem. Men
inget specifikt lärandemål om just våld, utan det är kopplat till DSK-ansvar och kompetens för att
arbeta med folkhälsoproblem. Även i kurs 4 utifrån våld mot barn, ansvar som DSK inom
barnhälsovården och elevhälsans medicinska insats i skolan har vi innehåll.

SSK: Alla lärandemål är inte klara än och vi är nu på genomförande av termin 3/kurs 3. Vi har
inget övergripande ansvar för programmet och kan inte ge detaljsvar där.

Fråga:

Diskuterar ni något om etik kopplat till sekretess och sekretessbrytande bestämmelser?

Det är något som har dykt upp under våra föreläsningar för studenter inom vårdprogrammen och
det vore intressant att höra om ni också resonerar kring det

Svar:

DSK: Inför första VFU:n skriver studenterna på sekretessavtal – även fast de är legitimerad och
därmed har tystnadsplikt, samt att den etiska aspekten är något som diskuteras under VFU-
samtalen, vi har lärandemål om etik samt att vi använder AssCe.

DSK kurs 4:

*Lärandemål 10. Utgå från ett etiskt dilemma inom VFU vid barnhälsovård eller elevhälsans
medicinska insats, identifiera intressekonflikter, värdera handlingsalternativ och dess
konsekvenser utifrån barnets bästa*

Inför seminariet får studenterna identifiera intressekonflikter och skriva en kort sammanfattning
av sitt etiska dilemma som sedan presenteras under seminariet

Lite av innehållet i föreläsningen i etikavsnittet:

Hälso- och sjukvårdslagen med särskilda skyldigheter i fråga om barn

6 § När hälso- och sjukvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

7 § Ett barns behov av information, råd och stöd ska särskilt beaktas om barnets förälder eller
någon annan vuxen som barnet varaktigt bor tillsammans med

1. har en psykisk störning eller en psykisk funktionsnedsättning,
2. har en allvarlig fysisk sjukdom eller skada,
3. har ett missbruk av alkohol, annat beroendeframkallande medel eller spel om pengar, eller
4. utsätter eller har utsatt barnet eller en närstående till barnet för våld eller andra övergrepp.

ICN:s etiska kod för sjuksköterskor

Etiska principer och teorier

Barnets autonomi. Region Gävleborg har en mall för dokumentation ”prövning för barns bästa” och vi lyfter också barnets självbestämmande och i relation till att bedöma barnets mognad till att ta egna beslut som berör dem själva.

Att bedöma barns mognad för delaktighet

<https://www.socialstyrelsen.se/publikationer/bedoma-barns-mognad-for-delaktighet--kunskapsstod-for-socialtjansten-halso--och-sjukvarden-samt-tandvarden-2023-9-8763/>

SSK: Studenterna här skriver under sekretessavtal inför varje VFU, vi har VFU i varje termin.

Fråga:

Har ni lärandemål kopplat till mänskliga rättigheter?

Svar:

DSK: Ja, kurs 1 samt kurs 4 har vi lärandemål om mänskliga rättigheter. Flera delar ingår i lärandemålet och våld är inget som specifikt ”tas ut” som enskilt moment i seminariet, men det berörs.

SSK: Oklart

Fråga:

Har ni något moment om MVK/VIN kopplat till VFUn?

Arbetar ni med läraaktivitetskort på VFU? Har ni något kopplat till våld i nära relation?

Svar:

Nej vi har inga läraaktivitetskort - däremot skriver studenterna egna mål för respektive VFU, där kliniska adjunkter följer upp. Vi tre är inte direkt inkopplade i VFU:n

I DSK 4 har vi utformat en exempelsamling för BVC respektive EMI som innefattar AssCe´s delar (21 områden) som är nedbrutna och konkret formulerade i flera exempel som kan inrymmas i de olika delarna under VFU som en hjälp för studenterna. Se exempel från exempelsamling för VFU inom elevhälsa.

15. Handlingsberedskap	Har kunskap	Behöver utveckla mer	Datum
Våldsutsatta barn (heder, bevitnat etc.)			

Fråga:

Talar ni något om våld i ungas nära parrelationer?

Svar:

Nej, något vi ser som ett område vi behöver beröra mer. En punkt som vi diskuterar nu. I DSK kurs 4 blir det naturligt att i kommande kurs lyfta in området i föreläsningen om EMI-elevhälsans medicinska insats där skolsköterskan har en viktig roll att identifiera våld bl.a genom hälsosamtalen och i stödjande samtal.

Frågor angående examination

- Examination: "Mallen" och själva uppgiften till examinationen. Får man se detaljerna innan seminariet innan som en förberedelse?
- Examination presentation: Hur ser man andra gruppers arbete inför att förbereda två frågor till annan grupp?"
- Individuell bedömning av examination: Ni nämnde om frågor. Hur löses det med enskilda frågor specifikt till en student?
- Innehåll: Har ni med målgruppen "äldre" inom området om våld i nära relationer i ert grundprogram?
- Föreläsningar: Tar ni in externa föreläsare? Exempelvis kommunens arbete om våld utsatthet, organisationer? Kvinnojour eller dylikt?

Svar: Många frågor, försöker svara kortfattat 😊

Vi lyfter också innan seminariet att de ska tänka på att alla får ungefär lika talutrymme under deras presentation.

1: allt material finns på studenternas lärplattform, men patientfallen öppnas två veckor innan seminariet - vi vill att de fördjupar sig i litteraturen först, förhoppning är att de då läser "bredare" och inte bara läser in sig på patientfallen. För DSK så har de allt material vid kursstart.

2: Vi delar ut att till en grupp "att vara på alerten" när en annan grupp presenterar, för att visa aktivt deltagande.

3: Genom att vi initialt meddelar att vi kan komma att ställa frågor till enskild student, påminde vi under seminariet "som ni vet är detta en individuell examination och ni kan få enskilda frågor, var beredd på det" sen kom det naturligt; X, vad tänker du om det Y berättade alldeles nyss etc..

5: Ja äldre har ett eget område under termin 5 - VFU inom äldreomsorg och hemsjukvård. 5: Nej inga på grund samt inga externa i dagsläget, vi har fått förhålla oss till direktiv från kursledningarna.

Fråga:

Har ni funderat på att ha ett case/patientfall med ett barn med könsneutralt namn för att få fram om man tänker olika beroende på om man tolkar det som pojke eller flicka?

Svar: Tack för bra input. Det tar vi med oss.

Kommentarer till Gävle:

Inspira är inte helt rättssäkert om studenten använder sin egen dator. De kan komma ut på nätet. Umeå universitet kommer att köpa in datorer för att undvika fusk

Svar på kommentar Ja precis, viktigt! Det finns absolut utmaningar där också, men i dagsläget är det ett bättre alternativ än Quiz i Canvas. Vi har utmaning med logistiken utifrån att studenterna är ute på VFU/teori i olika perioder. Vi behöver arbeta mer på denna punkt

Kl. 10.15-11.00

Undervisning av mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer på läkarprogrammet vid Umeå Universitet. Eva Henje,

Tack för en intressant presentation. Jag är inne på ett hörn, som "konsult" på ett läkarprogram. Jag känner igen det du beskriver. Det är svårt att få överblick över strimman. Det är mest "konsulter" från kliniken som föreläser. Åtminstone det jag har fått insyn i.

Eva: Ska ta kontakt med rektor på UmU, bra tips att lyfta en nivå från med fak

Kl. 11.10-12.00

Webbstöd för lärosäten och VIPROM - att utveckla och implementera målgruppsspecifika utbildningar om våld i nära relation - presentation och diskussion i grupp. Ulla Albért, Ivana Bragman och Anette Marklund, NCK

<https://training.improdova.eu/sv/training-modules-for-the-health-sector-sv/training-materials-for-the-health-sector-sv/>

<https://www.uu.se/centrum/nck/for-yrkesverksamma/webbstodforlarosaten>

<https://cms.bps.org.uk/sites/default/files/2024-08/PTMF%20Overview%20-%20Swedish%20Translation.pdf>

Angående fråga om män och utsatthet:

En av filmerna i modul 8 handlar delvis om det "A call to men" heter den om jag inte minns fel

Ulla Alber: i Viprom arbetar vi en del med implementering och skriver just nu på en rapport om vad som gagnar och vad som hindrar implementering på sjuksköterskeprogram

Bra tips:

Fråga:

Något som vet om det finns något specifikt stöd kring att fråga om våld till skolsköterskor?

Tua Hassling:

Jag sökte efter vägledning för skolan häromdagen och från Rädda barnens och Allmänna barnhuset hittade jag det här:

<https://allmannabarnhuset.se/information-om-stod-och-behandling-nar-barn-ar-utsatta-for-vald-och-overgrepp/information-om-stod-och-behandling-forskola-och-skola/nar-ett-barn-berattar-forskola-och-skola/>

<https://www.raddabarnen.se/globalassets/dokument/rad--kunskap/arbetar-for-barn/snacka-tryggt-om-vald-mot-barn/hej-skolledare.pdf>

Johanna Thulin:

Det här är en rapport som visar på vikten att ställa frågor vid hälsosamtal: Engh, L. & Eriksson, U-B. (2021). Att fråga om våld vid hälsosamtalet hjälper barn att berätta. Karlstad: Karlstads Universitet

Från Karin Dahlström:

Vi i Region Stockholm har en webbutbildning som riktar sig specifikt till hälso- och sjukvårdspersonal som är öppen för alla att använda Webbutbildning Våld i nära relationer

Birgitta Kerstis tipsar om forskaren Fredrik Heintz, Heintz is a Professor of Computer Science at Linköping University..

Abstract:

Sweden is facing a fundamental challenge: how can our universities offer relevant and up-to-date education on a large scale when the demand for skills in new technologies such as AI suddenly explodes and spreads widely?

WASP-ED (Wallenberg AI and Transformative Technologies Education Development Program) is a national initiative to significantly increase the ability and capacity of Swedish universities to offer up-to-date, relevant and scalable education in AI and other transformative technologies. WASP-ED has three main goals: to scale up national education capacity in AI, to scale out AI education to disciplines and professions outside the technical core, and to develop and leverage data-driven education and educational transformation.

WASP-ED shows that successful AI integration in higher education requires: Systems thinking – National coordination instead of isolated initiatives; Breadth – AI skills for all disciplines, not just technical education; Pedagogical innovation – New methods for teaching about and with AI; Long-term – Sustainable skills development for teachers and students.

PP-bilderna ligger i en särskild bilaga